

Høgskolen i Telemark

Kunnskapsdepartementet
Post 8119 Dep
0032 OSLO

postmottak@kd.dep.no

Deres ref: 12/3854

Vår ref: 2012/1307

Dato: 29.11.2012

Høgskolen i Telemark - Forskrifter om rammeplaner for lærerutdanning trinn 8.-13. - Høringssvar

Høgskolen i Telemark (HiT) viser til brev av 31.08.12 fra Kunnskapsdepartementet (KD) om høring av nye rammeplanforskrifter for lærerutdanning trinn 8.-13.

For HiT er det aktuelt å kommentere følgende tre forskrifter:

1. 3-årige faglærerutdanninger i praktiske og estetiske fag.
2. 5-årig integrert lektorutdanning for trinn 8.-13.
3. Praktisk-pedagogisk utdanning for trinn 8.-13.

Ad. pkt. 1 om 3-årige faglærerutdanninger i praktiske og estetiske fag

HiT er av den oppfatning at det for opptak til faglærerutdanningene kun skal være krav om generell studiekompetanse og karakteren 3 i norsk. HiT viser til at gode fagpersoner potensielt ikke vil være kvalifisert for opptak til faglærerutdanningene med et karakterkrav på 35 skolepoeng, og mener på denne bakgrunn at rekrutteringen til yrket vil kunne bli lavere enn ønskelig.

HiT finner det uklart om den 3-årige faglærerutdanningen skal gi kompetanse til å undervise på trinn 1.-13. eller kun på trinn 8.-13. Dette bør presiseres i rammeplanforskriften. HiT er av den oppfatning at faglærerutdanningen bør gi kompetanse til å undervise også på de lavere trinnene selv om den hovedsakelig er rettet inn mot trinn 8.-13. Det er viktig at elever også på de lavere trinnene i grunnskolelærerutdanningen møter godt kvalifiserte faglærere.

Ad. pkt. 2 om 5-årig integrert lektorutdanning for trinn 8.-13.

HiT støtter forslaget om innføring av en integrert, profesjonsrettet, forsknings- og erfaringsbasert lærerutdanning av høy faglig kvalitet. Det legges imidlertid til grunn at vektleggingen av integrert pedagogikk og didaktikk ikke må bidra til å svekke den disiplinorienterte fagkompetansen i utdanningen. HiT understreker i denne sammenheng at hensynet til faglige dybde og forskningsorientering må tillegges stor vekt på mastergradsnivå.

HiT støtter forslaget om å legge til rette for en fordypningsoppgave i tredje studieår, og at denne må være bestått før studenten kan gå videre til fjerde studieår. HiT viser videre til forskriftsforslagets krav om at en profesjonsrelevant mastergradsoppgave av minimum 30 studiepoengs omfang skal inngå i utdanningen. Etter vårt syn kan den faglige dybden i utdanningen sikres ved en slik 30 studiepoengs oppgave, men vi mener at mastergradsoppgaven også bør kunne ha en disiplinorientert innretning.

Ad. pkt. 3 om praktisk-pedagogisk utdanning for trinn 8.-13.

HiT ser at utviklingen går i retning av 5-årig lærerutdanning for alle trinn, og støtter som nevnt over

---

Postadresse	Besøksadresse	Kontakt	Saksbehandler
Postboks 203 3901 Porsgrunn		Telefon 35026200 Telefaks Internett www.hit.no	seniorrådgiver Åshild R. Kise 35575033 ashild.kise@hit.no

intensjonen om en nivå- og kvalitetsheving av lærerutdanningene. For å oppnå dette er det imidlertid viktig også å sikre disiplinfagenes plass, både av hensyn til det faglige nivået i lærerutdanningene og for å kunne dekke fremtidens behov for kvalifiserte lærere.

Selv om det kan være ønskelig at alle lærere har utdanning på mastergradsnivå, kan dette ikke gjennomføres over natten. Forslaget om å kreve mastergrad i ett undervisningsfag og 60 studiepoeng i et annet undervisningsfag for opptak til PPU vil derfor etter HiT's syn få en rekke uheldige følger.

Det vil, i alle fall på kort og mellomlang sikt, føre til stor mangel på faglig kvalifiserte lærere. Av alle uteksaminerte kandidater fra PPU på landsbasis har om lag 75 % bare bachelorgrad, og disse vil etter forslaget utelukkes fra PPU og dermed fra læreryrket. Dette vil trolig svekke skoleverket også på lengre sikt, siden en rekke av bachelorgradskandidatene vil finne arbeid utenfor skolen, og bli der også etter eventuell mastergrad senere. Etter vårt syn bør det derfor fortsatt være mulig for de mange studentene som ønsker det å undervise etter å ha tatt en bachelorgrad, for så eventuelt å ta mastergrad når de har undervisningserfaring.

Mangfold er dessuten i seg selv et kvalitetsfremmende virkemiddel som beriker lærerkollegiene. Skoleverket har åpenbart behov for både spesialister og generalister, naturligvis alle med god fagkunnskap og pedagogisk og fagdidaktisk kunnskap. For å kunne dekke skoleverkets behov, både kvantitativt og kvalitativt, bør det være rom både for ressurspersoner med smalere fagbakgrunn (for eksempel innenfor musikk, kroppsøving/idrett, forming og andre praktiske og estetiske fag), og for lærere med undervisningskompetanse (minst 60 studiepoeng) i flere fag, men uten mastergrad.

HiT vil også peke på at den foreslåtte endringen vil svekke søkergrunnlaget for mange velfungerende små og store disiplinfaglige miljøer, for eksempel innen humaniora. Disse miljøene er ikke alltid så store, men mange av dem har høy forskningskompetanse og betydelig publiseringsaktivitet. Også fag som er små på landsbasis, men som anses som viktige å opprettholde, kan få redusert søkning og dermed komme i fare, siden de ofte tas i kombinasjon med anerkjente skolefag og støtter opp om disse.

De negative konsekvensene som er nevnt ovenfor, vil antakelig slå særlig hardt ut for institusjonene utenom de største byene. Dermed forsterkes sentraliseringen. Siden utdanningsinstitusjonene i stor grad utdanner lærere som kommer fra og tar arbeid i egen region, vil den foreslåtte endringen gi særlig grunn til bekymring når det gjelder tilgangen på kvalifiserte lærere i distriktene.

HiT har tidligere fremmet disse synspunktene overfor departementet, og det vises i den anledning til brev av 15.05.12. HiT finner imidlertid fortsatt grunn til å peke på de uheldige sidene ved å ikke videreføre ordningen med at disiplinstudier på bachelorgradsnivå kombinert med PPU gir undervisningskompetanse i grunn- og videregående opplæring. Det aktuelle brevet vedlegges.

Med hilsen

Bjørn Goksøyr
viserektor for utdanning

Åshild Kise
seniorrådgiver

Vedlegg:
Kopi av brev av 15.05.12 fra Høgskolen i Telemark

Dette dokumentet er godkjent i det elektroniske saksbehandlings- og arkivsystemet ved Høgskolen i Telemark.

Høgskolen i Telemark

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Deres ref:

Vår ref: 2012/661

Dato: 15.05.2012

NYE LÆRERUTDANNINGER FOR 8.-13. TRINN - INNSPILL ETTER FELLES RAMMEPLANMØTE 14.02.12

Høgskolen i Telemark (HiT) viser til fellesmøtet om nye rammeplaner 14.02.12, og vil her gjerne kommentere ett av punktene i forslagene. Det gjelder forslaget om nye opptakskrav for praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) for allmennfag, som vi mener kan få utilsiktede og negative konsekvenser.

HiT ber derfor Kunnskapsdepartementet sørge for at ordningen med at disiplinstudier på bachelorgradsnivå kombinert med PPU gir undervisningskompetanse i grunn- og videregående opplæring, blir videreført.

HiT ser at utviklingen går i retning av 5-årig lærerutdanning for alle trinn, og støtter intensjonen om en nivå- og kvalitetsheving av lærerutdanningene. For å oppnå dette er det imidlertid viktig også å sikre *disiplinfagenes* plass, både av hensyn til det faglige nivået i lærerutdanningene og for å kunne dekke framtidens behov for kvalifiserte lærere.

Selv om det kan være ønskelig at alle lærere har utdanning på mastergradsnivå, kan dette ikke gjennomføres over natten. Forslaget om å kreve mastergrad i ett undervisningsfag og 60 studiepoeng i et annet undervisningsfag for opptak til PPU vil derfor etter HiTs syn få en rekke uheldige følger.

Det vil, i alle fall på kort og mellomlang sikt, føre til stor mangel på faglig kvalifiserte lærere. Av alle uteksaminerte kandidater fra PPU på landsbasis har om lag 75 % bare bachelorgrad, og disse vil etter forslaget utelukkes fra PPU og dermed fra læreryrket. Dette vil trolig svekke skoleverket også på lengre sikt, siden en rekke av bachelorgradskandidatene vil finne arbeid utenfor skolen, og bli der også etter eventuell mastergrad senere. Etter vårt syn bør det derfor fortsatt være mulig for de mange studentene som ønsker det å undervise etter å ha tatt en bachelorgrad, for så eventuelt å ta mastergrad når de har undervisningserfaring.

Mangfold er dessuten i seg selv et kvalitetsfremmende virkemiddel som beriker lærerkollegiene. Skoleverket har åpenbart behov for både spesialister og generalister, naturligvis alle med god fagkunnskap og pedagogisk og fagdidaktisk kunnskap. For å kunne

---

Postadresse
Postboks 203
3901 Porsgrunn

Besøksadresse

Kontakt
Telefon 35026200
Telefaks
Internett www.hit.no

Saksbehandler
seniorrådgiver Henning Hanto
35952622
henning.hanto@hit.no

dekke skoleverkets behov, både kvantitativt og kvalitativt, bør det være rom både for ressurspersoner med smalere fagbakgrunn (for eksempel innenfor musikk, kroppsøving/idrett, forming og andre praktiske og estetiske fag), og for lærere med undervisningskompetanse (minst 60 studiepoeng) i flere fag, men uten mastergrad.

HiT vil også peke på at den foreslåtte endringen vil svekke søkergrunnlaget for mange velfungerende små og store disiplin-faglige miljøer, for eksempel innen humaniora. Disse miljøene er ikke alltid så store, men mange av dem har høy forskningskompetanse og betydelig publiseringsaktivitet. Også fag som er små på landsbasis, men som anses som viktige å opprettholde, kan få redusert søkning og dermed komme i fare, siden de ofte tas i kombinasjon med anerkjente skolefag og støtter opp om disse.

De negative konsekvensene som er nevnt ovenfor, vil antakelig slå særlig hardt ut for institusjonene utenom de største byene. Dermed forsterkes sentraliseringen. Siden utdanningsinstitusjonene i stor grad utdanner lærere som kommer fra og tar arbeid i egen region, vil den foreslåtte endringen gi særlig grunn til bekymring når det gjelder tilgangen på kvalifiserte lærere i distriktene.

Selv om tiltak for å styrke lærerkompetansen i norsk skole naturligvis er av det gode, mener altså HiT at dette tiltaket neppe vil bidra til dette i overskuelig framtid. HiT håper derfor at disse synspunktene blir vektlagt i det videre arbeidet.

Med hilsen

Kristian Bogen
rektor

Bjørn Goksøyr
studiedirektør